

voor toekomstmakers

OPSPOOR

Vostok bovenschoolse plusgroep

Vostok

Algemene gids

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Wat is onze visie en hoe zie je dat terug?.....	5
Onderwijskundige basis.....	5
Leerdoelen	6
Leren leren, leren leven, leren denken	6
Belang van een bovenscholse leeromgeving.....	6
Onderwijsprogramma anders dan op de basisschool	7
Spaans.....	7
Leren leren	8
Onderzoek, denkvaardigheden en leergedrag gebaseerd op de taxonomie van Bloom	8
Filosoferen	10
Mediagebruik.....	10
POP (Persoonlijk Ontwikkel Plan)	11
Leerlijnen.....	11
Start- en portfoliogesprekken.....	12
Leerkracht en coach	13
Ondersteuning in de eigen klas; ook als de leerling (nog) niet naar Vostok gaat	13
Contact ouders/verzorgers	13
Vostok op afstand.....	13
Aanmelding Vostok	14
Verwachting deelnemende scholen	15
Groeperen kinderen	15
Informatie ‘nieuwe’ kinderen Vostok	15
Wat als er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van een kind.....	16
Doorstroom volgende leerjaren Vostok.....	16
Samenwerking voortgezet onderwijs & externe partners	16
Privacy en Vostok & Het Ondersteuningscentrum	17
Verjaardagen en speciale gelegenheden	17
Ziek?	17
Niet naar Vostok.....	17
Deelname is niet vrijblijvend	18
Start en einde Vostok schooljaar	18
Inrichting Vostok.....	18
Contact.....	19

Voorwoord

U heeft de gids van de bovenschoolse plusgroep Vostok in handen. In deze gids wordt u inhoudelijk en praktisch geïnformeerd over Vostok en de relatie van Vostok tot de basisscholen. Deze gids wordt aangepast bij nieuwe ontwikkelingen. Als u na het lezen van onze gids nog vragen heeft, kunt u ons bereiken zoals aangegeven in de contactinformatie.

Alle kinderen verdienen een zo passend mogelijke plek in het onderwijs. Om (hoog)begaafde leerlingen meer uitdagingen te bieden, zette OPSPoor in 2010 een bovenschoolse plusgroep op, als verlengstuk van het eigen onderwijs op school. Dit is in de loop der jaren uitgegroeid tot Vostok, het bovenschoolse onderwijsaanbod voor (hoog)begaafde leerlingen uit groep 5 tot en met 8. De bovenschoolse voorziening Vostok, en de toelatingscommissie hiervan worden vanuit OPSPoor georganiseerd.

Kosten deelname Vostok

Sinds schooljaar 2023-2024 valt Vostok onder het Ondersteuningscentrum van OPSPoor. Alle schoolbesturen en eenpitters kunnen hun begaafde leerlingen dan ook via het Ondersteuningscentrum aanmelden. Kosten hiervoor bedragen:

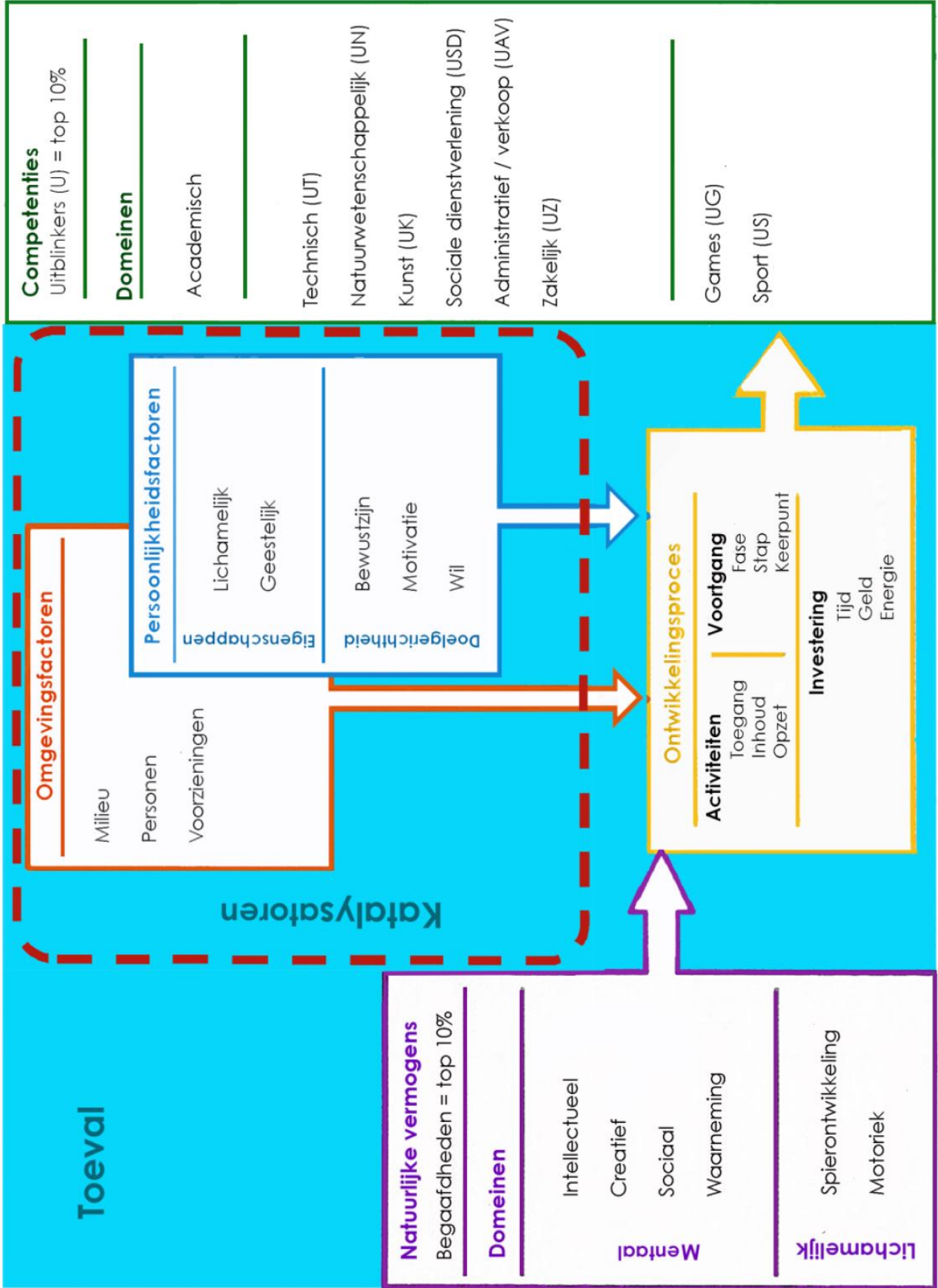
- OPSPoor-scholen: €1850-, per leerling
- Scholen andere besturen: €2250-, per leerling.

NB: dit betreft alleen onderwijs aan de leerling. Begeleiding op school (voor leerling, leerkracht of het team) kan bij het Ondersteuningscentrum van OPSPoor separaat worden ingekocht. Neem voor meer informatie contact op via: ondersteuningscentrum@opspoor.nl.

Hoogbegaafdheid

Overall waar u het woord (hoog)begaafd of afgekort (h)b leest, kunt u ook lezen: hoog intelligent, cognitief talentvol, meerbegaafd, hoog geïnteresseerd of grote voorsprong in ontwikkeling. Wij kiezen voor het woord begaafdheid als letterlijke vertaling van de wetenschappelijke term 'gifted'.

Er zijn veel theorieën over en definities van hoogbegaafdheid. Wij hebben ervoor gekozen om uit te gaan van het Differentiatie-model van Begaafdheid en Talent (DMGT) van de Canadese wetenschapper François Gagné. (Gagné, 2010, Zie volgende blz). Hij ziet begaafdheid als een aanlegfactor en het uitblinken in één of meerdere domeinen als een prestatiefactor. Het 'verzilveren' van de aanleg wordt bepaald door een blijvende persoonlijke ontwikkeling. De omgevingsfactoren - waaronder de school - én persoonlijkheidsfactoren spelen hierbij een belangrijke rol.

Het Differentiatie-model van begaafdheid en talent van Gagné

Wat is onze visie en hoe zie je dat terug?

(Hoog)begaafdheid valt binnen de basisondersteuning van het onderwijs. Leerlingen hebben recht op een doorgaande lijn in zowel het leerstofaanbod als in de veiligheid van de pedagogisch-didactische omgeving waarin het onderwijs wordt aangeboden. Dat betekent dat de school het aanbod aanpast aan de onderwijsbehoefte van de (h)b leerling. Voor een deel van de leerlingen is de leerhonger groter dan het aangepaste aanbod. Het aanbod moet nog passender. Dit aangepast leerstofaanbod vraagt een andere pedagogisch-didactische aanpak die niet of moeilijk te verwezenlijken is in de reguliere school.

Vostok voorziet op thuisnabije locaties in de behoefte om onder begeleiding van een specialist begaafdheid met ontwikkelingsgelijken te leren, te denken en te werken. Om in een meer open onderwijsomgeving te leren leren en tegen zichzelf aan te lopen (vitamine F).

Vostok voorkomt bore-out en mogelijke schooluitval. Vostok stimuleert een hogere motivatie voor school en draagt bij aan een positieve houding ten opzichte van leren. Vostok heeft positieve effecten op de academische, de sociale en de emotionele ontwikkeling van hb-kinderen.

Vostok wil een bovenscholse spannende en veilige leeromgeving creëren voor (hoog)begaafde kinderen waarin zij zich zo vertrouwd voelen dat zij de uitdaging willen en durven aangaan om hun cognitieve en creatieve capaciteiten optimaal in te zetten.

Onze onderwijsleerdoelen zijn gebaseerd op de leertheorie van het constructivisme en de visie van basisonwikkeling. Hiermee willen we de kinderen leren leren, leren denken en leren leven.

(Bron: Vostokgids 2024-2025 en Landelijk Kenniscentrum (Hoog)begaafdheid "Inzichten over peergrouponderwijs voor hoogbegaafde leerlingen vanuit de wetenschap in het primair en voortgezet onderwijs")

Onderwijskundige basis

De constructivistische theorie gaat ervan uit dat het verwerven van kennis en vaardigheden niet zozeer het gevolg is van een directe overdracht van kennis door de docent, maar eerder het resultaat van denkactiviteiten van de leerlingen zelf: We leren door nieuwe informatie te verbinden aan wat we al weten.

Basisonwikkeling (Frea Janssen-Vos) is een op het constructivisme gebaseerde visie op onderwijs. De belangrijkste bedoeling van basisonwikkeling is het bevorderen van de brede ontwikkeling. Initiatieven nemen, creativiteit in denken en handelen, talige communicatie, ingroeien in de sociale omgeving, materieel handelen voortzetten in verbaal en mentaal handelen spelen een belangrijke rol.

Leerdoelen

- De leerling leert wat werk- leerstrategieën zijn, in hoeverre hij deze beheerst en in hoeverre hij deze adequaat kan inzetten en ontwikkelen.
 - De leerling leert effectieve vaardigheden om doelgericht onderzoek te doen met inhoudelijk passende onderzoeksvragen.
 - De leerling leert welke inspanning hij moet leveren om een taak op zijn niveau te volbrengen.
 - De leerling leert dat er meer leerlingen zijn zoals hij.
- De leerling leert met een groeiende mind-set naar de wereld, naar zichzelf en naar een ander te kijken.
 - De leerling leert op meta-cognitief niveau naar zijn leerontwikkeling te kijken.
 - De leerling leert dat zijn behaalde niveau bij Spaans en Onderzoek een duidelijke relatie heeft met bovenstaande leerdoelen.

Leren leren, leren leven, leren denken

Bij (hoog)begaafde kinderen verwacht je eigenlijk dat er op school weinig tot geen problemen zullen optreden. Vaak leeft de relativiserende gedachte dat deze kinderen 'er wel komen'. Dat is echter niet vanzelfsprekend voor (hoog)begaafde leerlingen.

Bij het 'leren' op de basisschool hoeven deze kinderen weinig werk- en leerstrategieën te gebruiken. Eenmaal op het voortgezet onderwijs kunnen ze in de problemen komen omdat ze niet voldoende geleerd hebben hoe iets aan te pakken wat je nog niet weet of kunt.

Bij het 'leven' ontdekken deze kinderen al in de onderbouw dat ze anders zijn dan anderen. Door daarover te praten en eraan te werken ontwikkel je sociale vaardigheden om jezelf overal te kunnen 'redden'.

Bij het 'denken' ervaren (hoog)begaafde kinderen dat hun denkvermogen groot is, soms oneindig en onverzadigbaar lijkt. Door het 'denken' structuur te bieden en in gerichte fases te laten doorlopen komen ze tot goed taakgericht werken en handelen.

Belang van een bovenscholse leeromgeving

Voor (hoog)begaafde kinderen is het heel belangrijk om bij elkaar te zitten. Ze hebben dan sparringpartners en kunnen vaak voor het eerst in hun leven vrij denken en zich begrepen voelen door anderen. Ze leren dat er meer kinderen 'anders' zijn zoals zij en dat er 'slimmere' kinderen zijn dan zij. Ze krijgen tegengas op niveau. Wij vinden het heel belangrijk dat de kinderen de kans krijgen hun ontwikkelingsgelijken te ontmoeten. De her- en erkenning van hun (hoog)begaafdheid door hun groepsgenoten en de leerkracht zullen ervoor zorgen dat het (hoog)begaafde kind zich vrijer gaat bewegen en zich meer durft te uiten.

Onderwijsprogramma anders dan op de basisschool

Om de kinderen nieuwe uitdagingen te bieden en hun ontwikkeling te verbreden en te verdiepen, staat het onderwijsprogramma in de bovenscholse plusgroep zoveel mogelijk los van het onderwijs dat de leerlingen op de moederschool krijgen. Eén dagdeel per week wordt op een andere manier aan de onderwijsbehoefte van (hoog)begaafde kinderen voldaan dan op de eigen school mogelijk is. De kinderen krijgen onderwijs van gespecialiseerde leerkrachten als vast onderdeel van het les(week)programma. De groep telt maximaal 15 leerlingen. De eigen leerkrachten zijn en blijven verantwoordelijk voor het onderwijs en zorgen ervoor dat ouders goed geïnformeerd zijn over hun kind bij Vostok.

Hiervoor bieden wij de kinderen het volgende programma aan. De schooltijden zijn onder voorbehoud.

Vostok programma lesochtend	
8.30 – 9.00	filosofie
9.00 – 9.20	portfoliotijd
9.20 – 10.20	Spaans & werk- leerstrategieën
10.20 – 10.35	pauze/buitenspelen* tijden kunnen per locatie verschillen
10.35 – 11.45	onderzoek & werk-leerstrategieën
11.45 – 12.00	afronden/opruimen

Spaans

De kinderen leren en werken elke week aan hun Spaans met de methode Juan y Rosa. Deze methode is speciaal ontwikkeld voor het basisonderwijs en richt zich vooral op (hoog)begaafde kinderen. De methode is zo opgezet dat de kinderen eigenaar kunnen worden van hun leerproces. Door rekening te houden met de analytische, creatieve en associatieve denkwijze van (hoog)begaafde kinderen worden zij uitgedaagd hun werk- en leerstrategieën dusdanig te ontwikkelen dat zij zich het zelfverantwoordelijk leren eigen maken. Dit sluit volledig aan bij de onderwijsvisie, leerdoelen en opzet van Vostok.

Spaans is het enige vak waar de kinderen ook toetsen voor moeten maken. Per periode is er de minimale eis van één schriftelijke toets en een mondelinge opdracht. De kinderen gaan van zelfstandig werken naar zelfstandig leren richting zelfverantwoordelijk leren. We besteden specifiek aandacht aan de spreekdurf. Vostok beschikt over aanvullende Spaanse spel- en leermaterialen. Gemiddeld hebben de kinderen een uur per week nodig voor het huiswerk. Het is de bedoeling dat u als ouder/verzorger uw kind hierbij zoveel mogelijk ondersteunt. Meer informatie vindt u in het Vostok portfolio bij het deel 'Begeleiding'.

Leren leren

Leren leren is hoe je het leren zo goed mogelijk organiseert en aanpakt en welke houding daarbij nodig is. Bij Spaans en onderzoek besteden we expliciet aandacht aan leren leren. De kinderen maken kennis met verschillende manieren van leren en herkennen de voor hen meest bruikbare strategieën. Wij willen de kinderen ervan bewust maken dat leren leren een vak op zich is waarbij je vaardigheden verwerft die je hard nodig hebt op het voortgezet onderwijs.

Onderzoek, denkvaardigheden en leergedrag gebaseerd op de taxonomie van Bloom

Wij werken projectmatig met spannende thema's. De thema's sluiten aan bij de leef- en belevingswereld van de kinderen. Per jaar komen er drie thema's aan bod, waarbij we verschillende intelligenties aanspreken. Binnen een centraal thema werken de kinderen aan een door henzelf gekozen deelonderwerp. Ze inventariseren de al aanwezige kennis en kunnen die koppelen aan de nieuwe informatie. Vervolgens werken zij aan de hand van een duidelijk stappenplan aan hun onderzoek. Voor het formuleren van de onderzoeksvragen en de daarbij horende denkniveaus maken wij gebruik van denkvaardigheden en leergedrag gebaseerd op de taxonomie van Bloom. (Zie volgende blz.)

De kinderen presenteren uiteindelijk hun bevindingen aan de groep en hun ouders. Daarvoor houden zij eerst een proefpresentatie. Deze wordt met de hele groep geëvalueerd. Er wordt aangegeven wat top was en de kinderen krijgen tips ter verbetering mee. Het mes snijdt aan drie kanten: kinderen leren van elkaars deelonderwerp en van elkaars presentatietechnieken en -vaardigheden.

Een keer per jaar sluiten wij een van onze thema's af met een informatiemarkt op één centrale locatie, zoals bv. de Bibliotheek Waterland. Alle leerlingen van de verschillende locaties van Vostok komen dan bij elkaar en presenteren de bevindingen van hun onderzoek aan o.a. ouders, leerkrachten, directeuren, IB'ers en bestuurders.

DENKVAARDIGHEDEN & LEERGEDRAG van eenvoudig naar complex				
DENKVAARDIGHEID	VORM	LEERLING	LEERKRACHT	VRAGEN
ONTHOUDEN Onthouden van feiten zonder begrip. Kan eerder geleerde kennis ophalen door zich feiten, termen, basisbegrippen en antwoorden te herinneren. basis denkvaardigheid	Definitie Feit Kenmerk Nottie Quiz Reproductie Toets Werkboek Werkblad Grafiek Mindmap Tijdlijn Verzameling Lijst	ZELFSTANDIG WERKEN Benoemen Citeren Definieren Herhalen Herkennen Identificeren Kiezen Kopieren Labelen Lezen Luisteren Memoriseren Observeren Onthouden Opschrijven Opzoeken Reproduceren Selecteren	LEERKRACHT ROL = DOCENT = OVERDRAGEN Beoordelen Bevragen Onderzoeken Sturen Vertellen Voorzeggen Tonen Uitleggen	WAT ZIJN DE FEITEN? Kun je drie ... opnoemen? Hoeveel...? Wanneer was...? Wat zie je? Wat doet het? Wanneer gebeurde...? Hoe vaak...? Hoe omschrijf je...? Wat is de naam van...? Welke is goed of fout? Wie sprak...? Wie was het die...? Wie was belangrijk? Wie, wat, waar, wanneer, welke, hoe, waarom...?
TOEPASSEN ALS TRAINING Begrijpen van informatie door het terug te halen uit de tekst. Heeft een basis aan feiten en ideeën. basis denkvaardigheid	Voorbeeld Verklaring Kenmerk Nottie Opzet Presentatie Samenvatting Debat Conclusie Voorspelling Leren m.b.v. tips	ZELFSTANDIG WERKEN Aanduiden Demonstreren Discussiëren Generaliseren Herformuleren Herzien Indelen Interpreteren Observeren Rapporteren Relateren Samenvatten Schatten Schetsen Sorteren Toelichten Tonen Utdrukken Uitleggen Vergelijken Vertalen Voorbeelden geven Voorspellen Vragen	LEERKRACHT ROL = DOCENT = OVERDRAGEN Beoordelen Demonstreren Luisteren Vaststellen Vergelijken Voordoen Vragen	WAT WEET JE OVER DE FEITEN? Wat kun je zeggen over...? Hoe zou je het anders zeggen? Gaat het altijd zoals...? Kun je uitleggen waarom...? Hoe komt het dat...? Welke feiten of ideeën laten zien...? Wat gebeurt er en wat betekende dat voor...? Hoe zou je ... samenvatten? Kun je in je eigen woorden vertellen...? Leg het uit aan een jonger iemand/ iemand zonder voorkennis? Wat is het beste antwoord...? Wat betekent...? Hoe weet je dat?
TOEPASSEN MET INZICHT Toepassen van het geleerde in een nieuwe situatie. Problemen oplossen door op een andere manier kennis, feiten, technieken en regels toe te passen. verkenner/ gevorderde denkvaardigheid	Demonstratie Dagboek Illustratie Interview Logboek Optreden Presentatie Simulatie Krantenbericht Collage Schema Fotopresentatie Plan	ZELFSTANDIG LEREN Associëren Beheersen Berekenen Categoriseren Classificeren Concluderen Concluderen Discussiëren Focussen Inspecteren Onderscheiden Onderzoeken Ontdekken Ontleden Oorzak & gevolg Ontwikkelen Organiseren Overbrengen Plannen Selecteren Simuleren Toelichten Toetsen Uitvoeren Verbinden Vertalen Voorbouwen Vormen	LEERKRACHT ROL = DOCENT/ MENTOR = OVERDRAGEN/ AANDRAGEN Beoordelen Evalueren Faciliteren Observeren Organiseren Tonen Vragen	WELKE INVLOED HEBBEN DE FEITEN OP JOU/ ONS? In welke andere situaties kan dit ook? Welke vragen zou jij stellen aan...? Wat zou jij veranderen als...? Welke instructie zou jij hierbij geven? Wat moet je nog meer weten over...? Hoe zou jij ...toepassen in een ander schoolvak? Hoe zou jij (dit nog anders)... oplossen met wat je nu weet? Wat gebeurt er als...? Hoe zou jij (dit in jouw leven) ... gebruiken? Hoe los jij dit op? Wat zou jij anders doen? Hoe kunnen we zien of het klopt? Welke feiten zou je uitkiezen om te laten zien...?

Bronnen: Taxonomie van Bloom Drost & Verra; Handboek RTTI 2016, Taxonomie Marzano/ Kendall, 2007, Bloom's Taxonomy- Teacher Planning Kit, Integratie Matrix J. Breedijk

DENKVAARDIGHEDEN & LEERGEDRAG van eenvoudig naar complex				
DENKVAARDIGHEID	VORM	LEERLING	LEERKRACHT	VRAGEN
ANALYSEREN Onderzoeken en analyseren van informatie door motieven en oorzaken te identificeren, conclusies trekken en bewijzen te vinden ter ondersteuning van bevindingen. verkenner/ gevorderde denkvaardigheid	Tabel Checklist Database Rapport Spreadsheet Enquête Grafiek Diagram Experiment Plattegrond Onderzoek Portfolio Analyse	ZELFSTANDIG LEREN Analyseren Berekenen Categoriseren Classificeren Concluderen Discussiëren Focussen Inspecteren Onderscheiden Onderzoeken Ontdekken Ontleden Oorzaak & gevolg Ordenen Overzien Prioriteren Relaties Reorganiseren Samenstellen Schatten Selecteren Vaststellen Verdelen Vergelijken Vinden Vragen	LEERKRACHT ROL = MENTOR = AANDRAGEN Evalueren Feedback geven Gidsen Informatiebron zijn Klankbord zijn Observeren Onderzoeken Organiseren Volgen Vragen	WAT IS DE RELATIE TUSSEN DE FEITEN? Welke gebeurtenis zou niet gebeurd zijn als...? Wat is het verschil tussen ... en...? Op welke manier is ... hetzelfde als...? Wat kan er nog meer gebeuren? Welke problemen kom je tegen bij...? Als... zou gebeuren, hoe zou dat aflopen? Wat maakt dat het anders is? Wat maakt dat het hetzelfde is? Vanaf wanneer is het anders? Vanaf wanneer is het hetzelfde? Wat denk jij van...? Wat maakt dat je dat vindt? Welke reden is er...? Wat maakt dat je dat vindt? Wat is de conclusie? Wat maakt dat je dat vindt? Wat is er veranderd van begin tot eind? Hoe zou je het kunnen testen?
EVALUEREN Het presenteren en verdedigen van meningen door informatie, geldigheid van ideeën of kwaliteit van werk te evalueren op basis van een reeks criteria. expert denkvaardigheid	Tabel Checklist Database Rapport Spreadsheet Enquête Debat Observatie Tentoonstelling Zoekkaart Recensie Portfolio	ZELFVERANTWOORDELIJK LEREN Aanbevelen Bekritisieren Belang Bepalen Beslissen Betogen Betwisten Bewijzen Concluderen Debatteren Evalueren Instemmen Interpreteren Kiezen Kwalificeren Mening Oordelen Overhalen Overtuigen Overwegen Prioriteren Rechtvaardigen Schatten Valideren Verdedigen Vergelijken Verklaaren Waarderen Waarnemen Waarom Wierleggen	LEERKRACHT ROL = MENTOR/ COACH = AANDRAGEN/ BEVRAGEN Accepteren Feedback geven Coachen Klankbord zijn Verduidelijken	BEN JE HET EENS OF ONEENS MET DE FEITEN? Waarom wordt er gekozen voor...? Welke informatie zou je gebruiken om jouw mening te onderbouwen? Wat maakt het waardevol? Kun je de waarde inschatten van...? Wat is een betere oplossing voor...? Wat zou jij doen als...? Welke invloed heeft ... Op...? Wat zijn de voor- en nadelen van...? Wat is jouw mening over...? Hoe zou jij je voelen als...? Zou het beter zijn om...? Wat maakt dat jij dat denkt? Wat zou jij aanbevelen? Ben je het eens met...? Wat maakt van wel/niet? Welke gegevens heb je gebruikt om tot de conclusie te komen?
CREËREN Creëren van iets nieuws. Inzicht wendbaar toepassen door elementen te combineren of alternatieve oplossingen te bedenken. expert denkvaardigheid	Advertentie Film Product Spel Schilderij Plan Project Lied Verhaal Webpagina VR-omgeving Animatie Carrièreplan	ZELFVERANTWOORDELIJK LEREN Aanpassen Bedenken Bewerken Combineren Construeren Creëren Experimenteren Reviseren Herzien Hypothese Innoveren Integriëren Ontstaan Ontwerpen Ontwikkelen Oplossen Samenstellen Testen Toevoegen Transformeren Uitbreiden Uitvinden Veranderen Verbeteren Vereenvoudigen Vervangen Verwijderen Visualiseren Voorspellen Voorstellen	LEERKRACHT ROL = COACH = BEVRAGEN Analyseren Evalueren Faciliteren Feedback geven Opbreken Reflecteren	HOE KUN JE DE FEITEN VERBETEREN? WAT KUN JE MET DE FEITEN CREËREN? Verzin nieuwe manieren om...? Als je alles zou kunnen, wat zou je doen met...? Welke oplossing zie je voor...? Ontwerp je eigen manier om...? Kun je een manier bedenken om...? Wat zou er gebeuren als...? Hoe zou het zijn als...? Bedenk een theorie voor...? Wat kun jij maken dat... zal veranderen? Welk alternatief is er? Hoe zou jij... verbeteren? Op welke manier ontwerp je...?

Bronnen: Taxonomie van Bloom Drost & Verra; Handboek RTTI 2016, Taxonomie Marzano/ Kendall, 2007, Bloom's Taxonomy- Teacher Planning Kit, Integratie Matrix J. Breedijk

Filosoferen

We beginnen de ochtend met filosofie. Wij willen de kinderen 'zelfknop' maken door te filosoferen. We gebruiken hiervoor o.a. de methodes *Filosoferen doe je zo*, *Ik zag twee beren filosoferen* en *Denken door filosofie* en behandelen actuele onderwerpen. Kinderen hebben veel belangrijke vragen in hun hoofd. Over zichzelf, het leven en de wereld. Wij willen samen met de kinderen op zoek gaan, nadenken en argumenteren. Want kant-en-klare antwoorden vind je niet altijd! We jongleren met ideeën en kijken verder dan onze neus lang is.

Mediagebruik

Op Vostok kunnen de kinderen gebruikmaken van laptops, I-pads, VR-brillen en een digibord. De kinderen werken per groep in een eigen Teams omgeving van Office365. Er zijn op Vostok voldoende laptops beschikbaar voor ieder kind. De leerlingen kunnen als zij dat prettig vinden hun eigen tablet, laptop of telefoon meenemen naar Vostok. Dit gebeurt op eigen risico. Er is op Vostok Wi-Fi beschikbaar. Wij bespreken met de kinderen hoe zij de computers en andere media, waaronder ook hun eigen tablet, laptop of telefoon kunnen inzetten voor hun werk op Vostok. We maken hier met elkaar afspraken over.

Portfolio

We leren kinderen om verantwoordelijk te worden voor hun eigen ontwikkeling. Een onderdeel is het werken met een portfolio. Elk kind heeft een eigen portfolio. De kinderen zorgen dat zij bewijsmateriaal verzamelen waarmee zij kunnen aantonen dat in hun ogen een bepaalde vaardigheid is bereikt of dat ze gegroeid zijn in een persoonlijke kwaliteit. Hun persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) en de Vostok leerlijnen zitten hier natuurlijk ook in. Het kind is eigenaar van het eigen portfolio. Voor de overgang van het basisonderwijs naar het middelbaaronderwijs, streven wij ernaar dat leerlingen hun portfolio mee kunnen nemen wanneer zij naar de middelbare school gaan en aan hun mentor kunnen laten zien hoe zij bezig zijn geweest met leren.

Inhoud portfolio Vostok	
1. Planning	
2. Filosofie	
3. Spaans	
4. Onderzoek	
5. Wat kan ik?	
6. Wat wil ik?	
7. Leren leren	
8. Begeleiding	

POP (Persoonlijk Ontwikkel Plan)

De kinderen stellen n.a.v. het evalueren van de Vostok leerlijnen hun Persoonlijk Ontwikkelingsplan op. Bij de volgende evaluatie kijken we samen of het kind zijn doelen heeft bereikt.

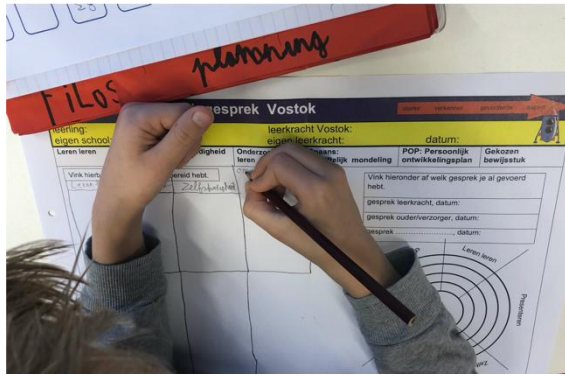
Leerlijnen

De leerlijnen van Vostok zijn ondergebracht in rubrieken. Een rubriek is een authentiek evaluatie-instrument dat goed kan worden gebruikt voor het stapsgewijs evalueren van bepaalde vaardigheden. Het helpt de leerlingen inzicht te krijgen in waar ze al goed in zijn en wat ze nog te leren hebben. Een kind kan zijn ontwikkeling in een rubriek van starter, verkenner naar gevorderde richting expert zichtbaar maken.

Leerlijnen Zelfstandigheid <i>Zelfstandigheid is dat je niet van iemand of iets afhankelijk bent</i> 					
Naam: _____ Schooljaar: _____		starter	verkenner	gevorderde	expert
criteria	starter zelf werken	verkenner zelfstandig werken	gevorderde zelfstandig leren	expert zelfverantwoordelijk leren	
Leerdoel op basis van vorig werk zelfstandig leerdoel bepalen.	Ik heb niet altijd zicht op het doel van de taak. Dit doel ligt vast.	Ik heb zicht op het doel van mijn taak. Ik houd dit doel voor ogen tijdens het werken. Dit doel ligt vast.	Ik bepaal zelf mijn leerdoel. Soms heb ik hierbij hulp nodig van mijn docent. Mijn doelen staan overzichtelijk in mijn POP.	Ik bepaal volledig zelfstandig mijn leerdoel. Ik vermeld deze in volledige zinnen in mijn POP. Door reflectie op mijn vorige taken weet ik wat ik wil leren.	
Middel naar het leerdoel op basis van leerdoel een opdracht bedenken.	Ik krijg van mijn docent een relatief korte eenduidige opdracht die ik moet maken.	Ik krijg van mijn docent een relatief langere eenduidige opdracht die ik moet maken.	Ik kies een opdracht die past bij mijn leerdoel. Mijn opdracht kan vakoverstijgend en meer open zijn.	Ik bedenk een opdracht die past bij mijn leerdoel. Mijn opdracht is vakoverstijgend en open.	
Werk- en leerstrategieën toepassen van de noodzakelijke werk- en leerstrategieën. Zie ook rubriek leren leren.	Ik volg precies de instructie van mijn docent. In mijn opdracht staat per stapje aangegeven wat en hoe ik het moet doen.	Na een korte uitleg volg ik de geschreven instructies van de opdracht. Ik plan mijn taak en ik kan langere tijd geconcentreerd hieraan werken.	Ik structureer, organiseer en plan mijn opdracht. Hierbij heb ik soms hulp nodig. Ik zoek een geschikte werkplek en krijg mijn opdracht af.	Ik structureer, organiseer en plan mijn zelfgekozen opdracht volledig zelfstandig. Ik bedenk van te voren welke oplossingsstrategieën mogelijk zijn.	
Reflectie zelfstandig reflecteren op leerproces en -resultaat. Vragen om feedback.	Mijn docent bekijkt mijn leerresultaten en geeft aan hoe ik het heb gedaan.	Ik evalueer tussendoor en aan het eind met mijn docent mijn taak.	Ik reflecteer op mijn leerproces en -resultaat. Ik bespreek dit met mijn docent.	Ik reflecteer volledig zelfstandig op mijn leerproces en -resultaat. Ik vraag mijn docent gericht om feedback.	
Leerinspanning versus leerresultaat: kennis hiervan inzetten bij het leren.	Ik heb met weinig tot geen leerinspanning mijn taak goed gemaakt. Dat is mooi meegenomen.	Ik heb met weinig tot geen leerinspanning mijn taak slecht gemaakt. Dat is logisch.	Ik heb met veel leerinspanning mijn taak slecht gemaakt. Er klopt iets niet.	Ik heb met veel leerinspanning een evenredig goed leerresultaat behaald. Er is balans.	
Digitale middelen zinvol inzetten.	Ik gebruik de digitale middelen zonder doel en kom op allerlei sites terecht.	... met een doel. Ik kom regelmatig op niet zinvolle sites terecht.	... met een doel. Soms kom ik op een niet zinvolle site terecht.	Ik zet de digitale middelen zinvol en effectief in bij mijn leren en onderzoek.	
Eigen criterium:					

Start- en portfoliogesprekken

Uitgangspunt bij Vostok is het eigenaarschap van de leerling met betrekking tot zijn leerontwikkeling. Om dit eigenaarschap verder te ontwikkelen en te zorgen dat de leerling zichzelf reëel leert in te schatten, hebben wij voor de volgende opzet gekozen:

In het nieuwe schooljaar beginnen we in de maand september met de online-startgesprekken met de eigen leerkracht, Vostokleerkracht, ouders en de Vostokleerling.

Dit gesprek is bedoeld om de begeleiding van de leerling met elkaar af te stemmen, doelen en verwachtingen met elkaar te delen. Voor ouders en/of leerkrachten die voor het eerst een kind bij Vostok hebben, kan deze bijeenkomst ook gebruikt worden voor vragen en uitleg over Vostok. Bij de leerlingen die al bij Vostok zitten, grijpen we terug naar de doelen die de leerling het afgelopen jaar heeft gesteld.

In januari en februari volgt er weer een periode om elkaar te ontmoeten voor de portfoliogesprekken. Bij deze gesprekken ligt de verantwoording en de regie meer bij de leerling om te vertellen over zijn/haar ontwikkeling bij Vostok en de eigen school.

Wij evalueren de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind op basis van de leerlijnen. Wij hebben die ondergebracht in 'rubrieken'. Wij begeleiden de kinderen hierin door middel van verschillende (inter)actieve werkvormen en bronnen ter ondersteuning. De rubrieken en bronnen zitten in de Vostokmap van de leerling. Bij deze evaluatie speelt het (leren) reflecteren op je eigen handelen een grote rol. Op deze manier krijgen leerlingen inzicht in de kwaliteit van hun eigen werk en worden ze eigenaar van hun leerproces.

Aan het eind van het schooljaar hebben we de mogelijkheid om in mei/juni nog een keer met elkaar in gesprek te gaan. Het hangt van de onderwijsbehoefte van de leerling op Vostok én de eigen school af in hoeverre en op welke manier we van dit moment gebruikmaken.

Voor iedereen geldt verder dat het altijd mogelijk is om een afspraak met elkaar te maken als daar behoefte aan is. Dit kan vanuit de leerling, ouders, eigen leerkracht/ib en Vostokleerkracht komen.

Voor ouders zijn er standaard drie presentatieochtenden per jaar waarvoor zij uitgenodigd worden om te kijken wat het onderzoek van hun kind bij Vostok heeft opgeleverd. Dat zijn ook altijd goede momenten om met elkaar in gesprek te gaan.

De Vostok leerkracht coacht de leerling bij het portfoliëren en geeft de leerling 2 keer per jaar een hele Vostok ochtend de gelegenheid om de portfoliogesprekken over zijn leerontwikkeling voor te bereiden.

Leerkracht en coach

De leerkracht van Vostok begeleidt en coacht de kinderen met oog voor de individuele kwaliteiten en behoeften van de leerling. De leerkracht houdt het ontwikkelingsniveau van het kind bij met behulp van de leerlijnen en het persoonlijk ontwikkelingsplan. De Vostokleerkracht schat in of er vooral aandacht besteed moet worden aan het leren leven voor het kind of dat er meer gewerkt kan worden aan het leren denken of leren leren. Hierin zijn nuancerings mogelijk.

Ondersteuning in de eigen klas; ook als de leerling (nog) niet naar Vostok gaat

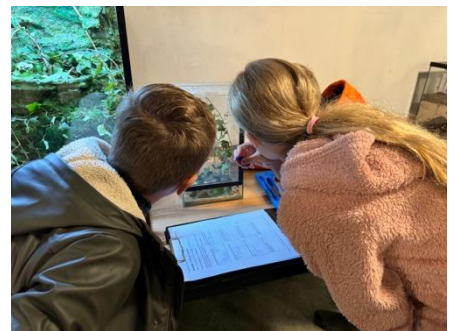
Als het nog niet gelukt is op de eigen school om aan de onderwijsbehoefte van het kind te voldoen, kan via het Ondersteuningscentrum van Opspoor begeleiding op maat worden ingeschakeld. Het kan gaan om alle leerlingen (groep 1 t/m 8) die boven het gemiddelde zouden moeten kunnen presteren.

De toelatingscommissie Vostok kan het advies geven om deze begeleiding in te zetten als de stap naar Vostok nog te groot is.

In overleg met school en ouders werkt het Ondersteuningscentrum van Opspoor waar nodig samen met externe professionals.

Contact ouders/verzorgers

Wij vinden het erg belangrijk dat ouders en kinderen met de leerkrachten praten, ook als 'alles goed gaat'. Contact tussen de ouders, leerkracht en de Vostok leerkracht is mogelijk tijdens de start- en portfoliogesprekken. Daarnaast zien de Vostokleerkrachten de ouders 3 x per jaar tijdens de presentatieochtenden van Vostok. De ouders kunnen dan na de presentatie met hun kind doelen stellen. Daarnaast is het altijd mogelijk om een afspraak te maken met de leerkracht van Vostok.

We zijn heel blij dat we regelmatig gebruik kunnen maken van de kennis en ervaring van ouders/verzorgers. De afgelopen jaren hebben deze 'experts' wel eens een gastles binnen het thema gegeven, soms zelfs op locatie!

Vostok op afstand

Soms is het niet mogelijk om Vostok op locatie te geven of voor leerlingen om dit op locatie te volgen. In dat geval kan Vostok ook online gevolgd worden via de eigen Office365 Teams klasomgeving van de Vostokleerling.

Aanmelding Vostok

Een (hoog)begaafde leerling heeft andere onderwijsbehoeften dan de gemiddelde leerling. Om op een professionele manier in deze specifieke onderwijsbehoeften te kunnen voorzien werken de scholen met de cyclus signaleren, diagnosticeren en aanpassingen in hun onderwijsaanbod. Als er na de consequente aanpassingen van minimaal 3 maanden nog meer leerhonger is dan op de eigen school gestild kan worden, kan het zo zijn dat Vostok tot de onderwijsbehoefte van de leerling behoort. De school meldt de leerling vervolgens aan bij de

Toelatingscommissie. Hiervoor gebruikt men een signaleringsprotocol. Een intelligentieonderzoek is geen vereiste. Wel vallen deze kinderen op door hun ontwikkelingsvoorsprong en (leer)houding. Tijdens het aanmeldingsgesprek van de aangemelde leerling moet duidelijk worden of de leerling prestaties zou kunnen leveren op hoogbegaafd niveau. De aanmelding verloopt via de intern begeleider in samenwerking met de eigen groepsleerkracht, de ouders en de leerling.

De onderwijsbehoefte van de leerling is uitgangspunt. Het gaan naar Vostok is onderdeel van het onderwijsaanbod van de eigen school van de leerling.

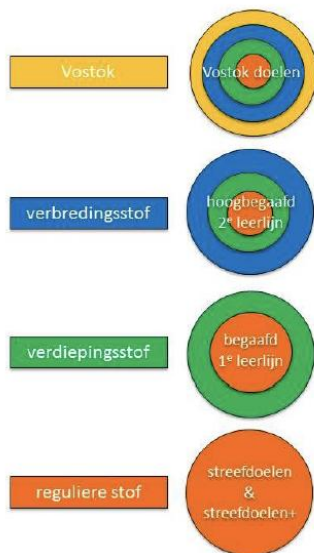
Een onafhankelijke toelatingscommissie buigt zich over de toelating van een leerling. Leerlingen uit groep 4 tot en met 7 kunnen voor elke toelatingsbespreking aangemeld worden. De aanmelding moet uiterlijk 4 weken voor het toelatingsgesprek door het secretariaat zijn ontvangen.

Aanmelding gaat per e-mail via: onderwijsondersteuning@opspoor.nl

Een aanmelding wordt in behandeling worden genomen, wanneer deze compleet is volgens de richtlijnen zoals beschreven in de [kwaliteitskaart 5 \(hoog\)begaafdheid 'Aanmelden Vostok'](#). **Let op:** voor deze formulieren worden ingevuld, moeten deze eerst worden gedownload.

De data voor de toelatingsbesprekingen voor het schooljaar 2025-2026 zijn te vinden op de [website van OPSPoor](#).

Verwachting deelnemende scholen

Het is van groot belang dat de deelnemende scholen zoveel mogelijk tegemoetkomen aan de onderwijsbehoeften van hun begaafde leerling. Dat is noodzakelijk voor de Vostok leerlingen, die naast het compacten en verrijken naar Vostok gaan. Zij compacten binnen de tweede leerlijn en kunnen tot wel 75% van de basisstof overslaan. Daarnaast maken zij passend verrijkingsmateriaal, bedoeld voor leerlingen binnen de tweede leerlijn. Ook begaafde leerlingen die niet naar Vostok gaan, hebben andere onderwijsbehoeftes dan het reguliere programma doorgaans biedt.

Groeperen kinderen

De groep wordt samengesteld uit kinderen van ongeveer 8 tot 12 jaar. De groepsgrootte is maximaal 15 leerlingen. Bij het formeren van de groepen houden wij rekening met de leer- en persoonlijkheidseigenschappen, de eigen school en klas van de kinderen, broertjes of zusjes op Vostok. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen ontwikkelingsgelijken en 'een maatje tegen de hersens lopen'.

Informatie 'nieuwe' kinderen Vostok

3 Keer per jaar, bij de start van elk thema, kunnen er nieuwe kinderen toegelaten worden op Vostok. De kinderen ontvangen vooraf via de eigen school een welkomstbrief met twee opdrachten. De ouders van alle kinderen die na de zomervakantie (weer) naar Vostok gaan, worden met de startgesprekken geïnformeerd over Vostok. Gedurende de eerste 7 weken na de zomervakantie voeren we 'start' gesprekken. U wordt hier per mail over geïnformeerd. Zie in deze gids het onderdeel start- en portfoliogesprekken. Ook ouders van leerlingen die later in het jaar starten zullen uitgenodigd worden voor een startgesprek.

Alle leerlingen krijgen tijdens de eerste Vostok ochtend 'Starten bij Vostok' mee. Het is de bedoeling dat ouders en kind de opdrachten hieruit de eerste weken samen maken. Zo maken ouders en kind kennis met belangrijke onderwerpen die bij het leren en Vostok horen.

Wat als er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van een kind

Aan de plaatsing van een kind in Vostok is een zorgvuldig proces voorafgegaan in de eigen school. Toch kunnen er tijdens het schooljaar signalen zijn in de ontwikkeling van een kind thuis, op school en/of in Vostok die aanleiding geven om met elkaar in gesprek te gaan over de plaatsing. Dit overleg kan ontstaan op initiatief van ouders/verzorgers, kind zelf, eigen school en/of leerkracht van Vostok. De intern begeleider

van de eigen school heeft in deze situatie de coördinatie en zorgt voor een gezamenlijk overleg. Desgewenst kan Het Ondersteuningscentrum of andere begeleiding ingeschakeld worden voor ondersteuning. Als uit het overleg een uiteindelijke beslissing komt om tussentijds te stoppen met Vostok, vindt er altijd een exitgesprek plaats. De gegevens uit het overleg en exitgesprek worden gedeeld met de toelatingscommissie.

Doorstroom volgende leerjaren Vostok

Vostok loopt in principe van groep 5 t/m groep 8. Alleen in de hierboven genoemde situaties kan volgens de genoemde procedure worden besloten om te stoppen. We gaan ervan uit dat een geplaatste leerling tot en met het einde van groep 8 naar Vostok gaat. Aan het eind van dat jaar ontvangt de leerling een certificaat tijdens de laatste ouderpresentatie.

Samenwerking voortgezet onderwijs & externe partners

Voor alle Vostok groepen geldt dat er met het VO of externe partners in de eigen gemeente, overleg of samenwerking is. Het kan dan gaan om (start)bijeenkomsten bij een Vostok thema, warme overdracht groep 8, doorgaande leerlijnen en/of uitwisselen expertise.

Privacy en Vostok & Het Ondersteuningscentrum

De leerkracht van Vostok verwerkt van alle leerlingen persoonsgegevens. De toelatingscommissie Vostok verwerkt van alle door de scholen aangemelde leerlingen persoonsgegevens. Op Vostok laten wij u met beeldmateriaal (foto's en video's) zien waar we mee bezig zijn. Opnames worden gemaakt tijdens verschillende gelegenheden. Bijvoorbeeld tijdens Vostok (les)activiteiten, introductie van onze thema's op en buiten Vostok en ouderpresentaties. Ook uw zoon/dochter kan op dit beeldmateriaal te zien zijn. Wij gaan zorgvuldig om met deze foto's en video's. Wij plaatsen geen beeldmateriaal waardoor leerlingen schade kunnen ondervinden. We plaatsen bij foto's en video's geen namen van leerlingen. Daarnaast zijn wij vanuit de wetgeving verplicht om toestemming aan ouders of verzorgers te vragen voor het gebruik van beeldmateriaal van kinderen jonger dan 16 jaar. Dit doen wij middels een toestemmingsformulier bij de start van de leerling op Vostok.

Het Ondersteuningscentrum verwerkt persoonsgegevens van leerlingen die door de toelatingscommissie voor extra ondersteuning van de onderwijsbehoefte in de eigen school in aanmerking komen na aanmelding voor Vostok. Het Ondersteuningscentrum verwerkt ook persoonsgegevens van de leerlingen om in samenwerking met de eigen school specifieke onderwijsbehoeften m.b.t. (hoog)begaafdheid te onderzoeken. Het Ondersteuningscentrum vraagt aan de intern begeleider per keer om toestemming van de ouders.

Wij zijn ons bewust van de privacywetgeving en gaan hier zorgvuldig mee om. Wij werken met leerkrachten van verschillende besturen, aangesloten bij het SWV Waterland. Wij doen dat op verschillende locaties van die besturen met mogelijke leerlingen van die verschillende besturen. Vanaf het schooljaar 23-24 is het schoolbestuur OPSPOOR hier verantwoordelijk voor.

Verjaardagen en speciale gelegenheden

Wij zetten leerlingen die jarig zijn natuurlijk in het zonnetje. Daar past een feestelijk moment bij met een traktatie. Met Vostok thema's zijn we actief bezig met duurzaamheid en bewust kiezen. Het uitdelen van een gezonde, duurzame traktatie past daarom goed bij Vostok. Wilt u daar rekening mee houden?

Ziek?

Als een **kind** ziek is en niet naar Vostok kan komen, dan meldt u uw kind ziek bij de eigen (moeder)school. Die school of de eigen leerkracht informeert vervolgens Vostok.

Voor de zekerheid kan de ziekmelding ook via de e-mail bij de betreffende Vostok leerkracht worden gedaan. Als de **Vostok leerkracht** ziek is, wordt er in eerste instantie voor vervanging gezorgd. Als dat niet lukt, worden scholen en ouders zo tijdig mogelijk geïnformeerd. Het kind volgt die ochtend dan onderwijs op de eigen school.

Niet naar Vostok

Precieze data van de lesdagen van elke Vostok locatie vindt u in de jaarplanning. Deze kunnen per locatie verschillen en worden bij de start van het schooljaar via Teams van de kinderen gedeeld. Ook is de jaarplanning o.a. te vinden op de Tegel van OPSOOR Ondersteuningscentrum website of via onderstaande link <https://sites.google.com/view/HetOndersteuningscentrum-vostok/vostok>

Als de school waar Vostok gehuisvest is, dicht is, wordt er op Vostok geen les gegeven. Dit heeft te maken met de verantwoordelijkheid van de Vostok leerkracht.

Als de eigen school gesloten is, gaan de lessen bij Vostok door. Wij gaan er in principe vanuit dat het kind alle Vostok dagen aanwezig zal zijn. Reden hiervoor is dat Vostok deel uitmaakt van het wekelijkse lesprogramma van uw kind. Daarnaast zijn de groepen gemengd en werken de kinderen binnen de groepen samen aan onderzoeksvragen en andere activiteiten. Op het moment dat kinderen niet aanwezig zijn, stagneert de voortgang van het leerproces. De kinderen die naar Vostok gaan doen dat in het kader van een commitment van alle betrokkenen.

Deelname is niet vrijblijvend

Aan het begin van het jaar maken wij een zo zorgvuldig mogelijke planning voor Vostok.

Wij houden ons in principe bij deze planning aan de schoolvakanties en vrije dagen van de school waarin Vostok gehuisvest is.

Formeel ligt de verantwoordelijkheid voor de leerlingen bij de directeuren van de thuisholen, de leerkrachten en de ouders. De eigen school beslist over verzuim. Als die vindt dat er een goede reden is dat een leerling niet naar Vostok gaat, moet de Vostok leerkracht ruim op tijd (minimaal een week van tevoren) worden ingelicht. Als het afmelden voor meerdere leerlingen geldt, wordt er één beslissing genomen; óf allemaal Vostok verzuimen óf allemaal naar Vostok. De beslissing ligt nooit bij de leerling zelf.

Wij gaan ervan uit dat wanneer u kiest voor Vostok, u zich realiseert dat het betekent dat er ook daadwerkelijk een keuze moet worden gemaakt. Wij vragen de ouders en scholen om actief met ons mee te denken of er wellicht andere mogelijkheden zijn voor de dagen waarop speciale activiteiten plaatsvinden.

Start en einde Vostok schooljaar

In de tweede week na de schoolvakantie starten de lessen bij Vostok. De allerlaatste lesweek van het schooljaar is er geen Vostok. De kinderen starten het jaar op en sluiten het jaar af in de eigen klas.

Inrichting Vostok

Bij de binnenkomst wordt het kind al geprikkeld door de inrichting van de lesruimte waarin zowel het thema als Spaans en filosofie volop zichtbaar zijn. Banken waarop ze samen, maar ook zelfstandig, aan hun project kunnen werken of rustig zitten lezen. Ze draaien zich om op de bank, schuiven wat stoelen aan en kijken en doen mee op het digibord. Er zijn grote tafels waaraan ze kunnen leren en werken. Natuurlijk zijn er genoeg laptops, Ipads met apps en een GreenscreenBox

creatief informatie voor hun project te verwerken, aan hun portfolio te werken, informatie voor filosofievraagstukken te bekijken of hun Spaans te leren.

Contact

Vostok Landsmeer

p/a OBS De Stap
Dr. M.L. Kingstraat 2d
1121 CP Landsmeer
T 020-482 19 30 (OBS De Stap)
@ t.lamb@opspoor.nl
Tim Lamb (woensdagochtend- en
donderdagochtendgroep)

Vostok Purmerend Koempoelan

p/a OBS De Koempoelan
Gangeslaan 59
1448 BV Purmerend
T 0299 - 47 20 48 (OBS de Koempoelan)
@ a.zondervan@opspoor.nl
@ m.twijssel@opspoor.nl
Ans Zondervan (dinsdagochtendgroep)
Maaïke Twijssel (woensdagochtendgroep)

Vostok Purmerend Parelhof

p/a Dalton kindcentrum Het Parelhof
Zichthof 9-11
1445 HC Purmerend
T 0299-64 06 10
@ l.hogenberg@opspoor.nl
Linda Hogenberg (woensdagochtend- en
donderdagochtendgroep)

voor toekomstmakers

OPSPOOR

Vostok bovenschoolse plusgroep